

У С Л О В И

ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД АВТОМОБИЛСКА ОДГОВОРНОСТ

-Пречистен текст-

ОПШТИ ОДРЕДБИ:

Одделни изрази употребени во овие Услови за осигурување од автомобилска одговорност (во понатамошниот текст "Услови") го имаат следното значење:

„Осигурувач“ - Акционерско друштво за осигурување ЕУРОЛИНК Скопје, со седиште на ул. Никола Кљусев бр.2;

„Договарач на осигурување“- лице кое со осигурувачот склучило договор за осигурување;

„Осигуреник“ -лице чија законска одговорност е осигурена;

„Осигурен случај“ - настан што може да доведе до остварување на оштетно побарување од страна на оштетениот;

„Корисник на моторно возило“- сопственик на моторно возило и секое лице што има право на располагање, односно на кого возилото му е дадено на користење;

„Сума на осигурување“-износ на кој е осигурена одговорноста на осигуреникот;

„Премија“- износ кој договарачот на осигурување го плаќа по договорот за осигурување;

„Полиса“ - исправа за договор за осигурување;

„Моторни и приклучни возилав“ - сите возила дефинирани согласно прописите за безбедност на сообраќајот на патиштата вклучувајќи ги тракторите независно од поседувањето на сообраќајната дозвола и роковите за технички преглед;

„Странско моторно возило“ - моторно возило регистрирано надвор од територијата на Република Македонија;

„Корисник на осигурување“ - лице кое има право на надомест од задолжителното осигурување во сообраќајот;

„Оштетено лице“ - лице кое претрпело штета од употреба на превозно средство;

„Критски договор“ -однесува на внатрешните одредби усвоени на 36-то Генерално собрание на Советот на бироата кој стапи на сила на 01.јули 2003 год;

„Зелена карта“ - меѓународна потврда за осигурување одговорност на корисникот на моторно возило за штети нанесени на трети лица во странство, и тоа во земјите членки на системот на зелена карта,, која е во склад со моделите одобрени од Советот на бироата.

I. ОБЕМ НА ПОКРИТИЕ

Член 1

(1) Осигурувачот е во обврска, врз основа на прописите за одговорност за надомест на штета, да надомести штета ако со употреба на моторно возило се причини штета на трето лице, поради:

1. Смрт, телесна повреда, нарушување на здравјето, или
2. Уништување или оштетување на предмети, освен од одговорност за штети за

предмети што ги примил на превоз.

(2) Покрај одговорноста на корисникот на возилото, осигурена е одговорноста на секое лице кое постапува по волјата на корисникот при употреба на возилото (возач, кондуктер и сл.), како и на лицата што се превезуваат во возилото по волја на неговиот корисник.

(3) Со осигурувањето од одговорност, опфатена е и одговорноста за штета што ќе ја причини приклучно или неисправно возило додека е споено со возилото кое го влече и откако се одвои од тоа возило и дејствува во функционална зависност со него.

(4) Договорената осигурена сума претставува горна граница на обврските на осигурувачот за сите давања по еден штетен настан, доколку поинаку не се договори без оглед на бројот на оштетените. Повеќе временски поврзани штети, ако настанале поради иста причина, претставуваат еден осигурен случај.

(5) Ако во време на настанување на осигурениот случај, законски пропишаната сума на осигурување на која мора да се склучи договор за осигурување е повисока од договорената, се смета дека осигурувањето е склучено на сума на осигурување која била в оажност во моментот на склучување на договорот.

(6) Обврската на осигурувачот во случај на настанување на штетен настан во некоја од земјите членки на советот на бироа на зелена карта се утврдува согласно Критскиот договор и важечките меѓународни прописи.

Член 2

(1) Ако во текот на траењето на осигурувањето се промени сопственикот, односно, корисникот на моторното возило, правата и обврските од договорот за осигурување од автомобилска одговорност преминуваат врз новиот сопственик, односно корисник и траат до истекот на тековниот период за осигурување.

(2) Сопственикот на моторното возило е должен да го извести друштвото за осигурување со кое склучил договор за осигурување од автомобилска одговорност за промена на регистарските податоци кои се однесуваат на тоа моторно возило во рок од 15 дена од денот на настанатата промена.

II. ИСКЛУЧУВАЊЕ ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 3

Од осигурително покритие исклучени се оштетните побарувања:

- 1) кои по основ на договор или посебно ветување го надминуваат обемот на обврските што произлегуваат од правните прописи од одговорност за причинета штета;
- 2) на лица што согласно закон не влегуваат во кругот на трети лица (договарачот на осигурување, сопственикот, сосопственикот, корисникот и секој друг имател на возило, но само за износот на штета поради уништување или оштетување на предмети и тогаш кога не управувале со возилото при настанување на штетата, возачот на возилото кој е одговорен за штетата и лица кои на недозволен начин го присвоиле возилото па и тогаш кога во моментот на незгодата не управувале со возилото);
- 3) што се однесуваат на предмети доверени на осигуреникот или на некое друго осигурено лице, а особено ако тие предмети ги превезува, користи или чува;
- 4) заради оштетување на лица или предмети кои ќе настанат при превоз со возилото, поради нуклеарни или други радиоактивни материи, ако оштетувањето е непосредно или посредна последица на кинење на јадрото или од зрачење на тие материи;
- 5) употреба на моторното возило во терористички акт или воени операции дефинирани согласно Кривичниот закон;
- 6) употреба на моторно возило во спортски приредби за кои е добиена официјална согласност и на кои е потребно да се постигне максимална брзина.
- 7) ако друго не е договорено, од осигурителното покритие се исклучени оштетните побарувања кои произлегуваат од штетен настан што настанал за време додека возилото било мобилизирано или реквирирано од страна на властите во мирно време и тоа од моментот на пристигнување на првото определено место до моментот на превземање на возилото.

III. ГУБЕЊЕ НА ПРАВАТА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

Член 4

(1) Осигуреникот ги губи правата од осигурување ако:

- а) овозможи да се превезуваат лица на место кое не е предвидено за превоз на лица, за барањата што тиа лица ќе ги постават, освен за барање на лицата што се превезуваат во согласност со прописите;

б) со возилото управува без пропишана дозвола за соодветен вид на возилото или ако му е изречена мерка на безбедност или заштитна мерка управување со тој вид на возило, или без надзор на овластен возач-инструктор се обучува за управување со моторно возило во сообраќајот;

в) возилото го користело или управувало неовластено лице. Во смисла на овие Услови, се смета дека возилото неовластено го користело, односно управувало лице што без знаење и одобрение на осигуреникот управувало со возилото како и лице кое противправно се послужило со моторното возило; и

г) во моментот на сообраќајна незгода возилото го управувал под дејство на алкохол, дрога или други наркотици.

(2) Се смета дека возачот бил под дејство на алкохол ако:

- за време на управување со возилото имал алкохол во организмот или покажувал знаци на алкохолно пореметување без оглед на количината на алкохол ако управувањето му е основно занимање (професија), односно имал повеќе од 0,5 ‰ (промили) алкохол за возач аматер;

- алкохолниот тест е позитивен, а не се погрижи со помош на анализа на крвта да се утврди степенот на неговата алкохолизираност, освен ако земањето на крв го загрозува неговото здравје (на пр. хемофилија); и

- по сообраќајната незгода избега или одбие да се подвргне на испитување на неговата алкохолизираност, или консумира алкохол, така што го оневозможи утврдувањето на присуство на алкохол во крвта во моментот на настанување на штетата.

(3) Се смета дека возачот е под дејство на дрога или други наркотици ако:

- со стручен преглед се утврди дека покажува знаци на пореметеност поради употреба на дрога или други наркотици; и

- по сообраќајната незгода избега или одбие да се подвргне на испитување на негова дрогираност.

(4) Ако не е платена дополнителна премија за зголемен ризик, осигуреникот ги губи правата од осигурување за секој осигурен случај во сразмер помеѓу платената премија и премијата што требало да се плати.

(5) Осигурувачот има право на регрес врз основа на Законот за задолжително осигурување во сообраќајот за исплатените износи на надоместените штети, заедно со каматата и трошоците.

IV. ОБВРСКИ НА ОСИГУРЕНИКОТ

Член 5

(1) Сопственикот на моторното возило е должен да го извести друштвото за осигурување со кое склучил договор за осигурување од автомобилска одговорност за настанување на сообраќајната незгода и да достави пополнет Европски извештај за сообраќајна незгода, во рок од 30 дена од денот на настанување на незгодата.

(2) Не почитувањето на рокот за известување од став 1 на овој член не влијае врз правото на оштетеното лице за надомест на штета.

(3) Доколку сопственикот на моторното возило не постапи согласно одредбите од став 1 на овој член, друштвото за осигурување има право на регрес на сите исплатени средства или настанати трошоци кои не би настанале доколку сопственикот на моторното возило ги почитувал роковите за известување предвидени во став (1) на овој член.

(4) Осигуреникот, според своите можности, е во обврска да му помогне на осигурувачот во утврдување на одговорноста и е должен да му даде вистински и исцрпни податоци за штетниот настан и околностите под кои тој настанала.

(5) Ако против осигуреникот е истакнато оштетно барање, е поднесена тужба за надомест на штета, е поставено имотно правно побарување или е ставен предлог за обезбедување на докази, тој е во обврска, без одлагање, за то да го извести осигурувачот и да му ги достави сите докази што ги содржи соодветното побарување.

(6) Осигуреникот е должен водењето на парницата да го препушти на осигурувачот.

(7) Осигуреникот е должен обработувањето на оштетното побарување да го препушти на осигурувачот и нема право да го одбие, а особено нема право да го признае, освен ако тоа со тоа не се прави очигледна неправда.

(8) Договорачот на осигурување, односно осигуреникот е должен сите свои известувања упатени на осигурувачот писмено да ги потврди, а особено за промената на име, назив и адреса.

(9) Повредата на обврските од овој член има за последица смалување на обврските на осигурувачот за толку колку што настанала поголема штета поради тие повреди.

V. ОБВРСКИ НА ОСИГУРУВАЧОТ

Член 6

(1) Осигурувачот е должен да ги подмири оправданите барања и да превземе мерки за заштита на осигуреникот од неосновани или претерани оштетни барања.

(2) Ако осигурувачот ја повреди оваа обврска должен е на осигуреникот да му ја надомести штетата.

(3) Осигурувачот е овластен во име на осигуреникот да ги дава сите изјави, кои според негово мислење се потребни, заради надомест на штетата, или заради заштита од неосновани или претрпени барања.

(4) Трошоците за одбрана на осигуреникот во кривична постапка ги надоместува осигурувачот само во случај кога изрично дал согласност за бранител и се обврзал за надомест на трошоците.

(5) Трошоците на паричната постапка ги надоместува осигурувачот доколку парницата ја водел осигуреникот во согласност со осигурувачот, или ако бил застапуван од лице што го одредил осигурувачот и тоа во полн износ без оглед на висината на осигурената сума.

(6) Доколку оштетеното лице не е задоволно од надоместот на штета што му го понудило одговорното друштво за осигурување, истото има право да покрене постапка на посредување согласно прописите кои го уредуваат начинот и постапката на посредување.

V/1. ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВАТА ОД ДОГОВОРОТ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 6-а Поднесување на оштетно барање

(1) Оштетното лице или корисникот на осигурувањето го доставува оштетено побарување до друштвото за осигурување писмено, по правило на образец на осигурувачот – пријава на штета, а во слободна форма кога оштетното побарување се однесува за надомест на нематеријална штета.

(2) Оштетното барање се поднесува лично, по пошта или по електронски пат, во најблиската подружница на осигурувачот до местото на живеење на оштетениот односно корисникот, до седиштето на осигурувачот и преку веб страната на осигурувачот <http://eurolink.com.mk/steti>,

(3) Кога договорот за осигурување е склучен преку осигурително брокерско друштво осигуреникот може да побара помош од страна на осигурителното брокерското друштво во случај на настанување на осигурениот случај.

Член 6-б Право на претставка

(1) Во случај кога договаработ на осигурувањето, осигуреникот, односно корисникот смета дека осигурувачот не се придржува кон одредбите од договорот за осигурување, истиот може да достави претставка до:

1. Комисијата за постапување по претставки во седиштето на осигурувачот;
2. Службата за внатрешна ревизија на осигурувачот;
3. Организацијата за заштита на потрошувачи и
4. Агенцијата за супервизија на осигурување.

(2) Осигурувачот е должен да се произнесе по претставката доставена од подносителот во рок од 30 дена од денот на поднесување на претставката.

Член 6-в Вонсудско решавање на спорови

(1) Доколку оштетеното лице односно корисникот не е задоволен со одлуката на осигурувачот по поднесено оштетно барање, можат да поднесат приговор (претставка) до осигурувачот, кој е должен во рок од 30 дена до подносителот да достави писмена одлука по приговорот.

(2) Приговорот се доставува во писмена форма до седиштето на осигурувачот, во подружницата каде е склучен договорот, во подружницата каде корисникот има живеалиште односно седиште и преку интернет на веб страницата на осигурувачот.

(3) Доколку спорот не е решен во постапката по приговор, секоја од страните во спорот може да и предложи на другата страна поведување на постапка за посредување согласно со прописите што ја уредуваат постапката за посредување.

Член 6-г Застарување на побарувањето на надомест на штета

(1) Побарувањето на надомест на причинета штета застарува за три години од кога оштетеникот дознал за штетата и за лицето кое ја сторило штетата.

(2) Во секој случај ова побарување застарува за пет години од кога настанала штетата.

(3) Кога штетата е причинета со кривично дело, а за кривично гонење е предвиден подолг рок на застареност, барањето за надомест на штета спрема одговорното лице застарува кога ќе

измине времето определено за застареност на кривичното гонење.

(4) Кога во случај на осигурување од одговорноста на трет, оштетеното лице бара надомест од осигуреникот или го добие од него, застарувањето на барањето на осигуреникот спрема осигурителот почнува од денот кога оштетеното лице барало по судски пат надомест од осигуреникот, односно кога осигуреникот го обесштетил.

(5) Непосредно барање на трето оштетено лице спрема осигурителот застарува за истото време за кое застарува неговото барање спрема осигуреникот одговорен за штетата.

VI. ТЕРИТОРИЈАЛНО ВАЖЕЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 7

Осигурителното покритие, ако поинаку не е договорено, се однесува на територијата на Република Македонија и на земјите членки на Советот на бира за зелена карта.

VII. ЗАПОЧНУВАЊЕ И ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ОСИГУРИТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Член 8

(1) Обврската на осигурувачот од договорот за осигурување започнува по истекот на 24 часот на денот што во исправата за осигурување е наведен како почеток на осигурување, ако до тој ден е платена премијата, односно по истекот на 24 часот на денот кога премијата е платена, освен ако поинаку не е договорено.

(2) Обврската на осигурувачот престанува со истекот на 24-от час на денот што во исправата за осигурување е наведен како ден на истек на осигурувањето.

(3) Во случај на одземање на дозволата за вршење на работи на осигурување на друштво за осигурување во една или повеќе класи на задолжително осигурување согласно закон, лицето кое има склучено договор за задолжително осигурување со тоа друштво за осигурување е должно со друго друштво за осигурување да склучи договор за задолжително осигурување и тоа до истекот на периодот на осигурување кој преостанува согласно претходно склучениот договор. Новиот договор лицето е должно да го склучи во рок од 30 дена од денот на објавување на решението за одземање на дозволата во Службен весник на Република Македонија.

(4) Договорите за задолжително осигурување на друштвото за осигурување престануваат да важат, по истекот на 30 дена од денот на објавување на решението од став 1 на овој член во Службен весник на Република Македонија.

(5) Премијата што се наплаќа за новиот договор се дели пропорционално на временскиот период кој преостанува согласно првичниот договор.

VIII. УТВРДУВАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 9

Премијата за осигурување се утврдува со тарифата на премии за осигурување од автомобилска одговорност.

IX. НАМАЛУВАЊЕ ИЛИ ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ПРЕМИЈА ("БОНУС-МАЛУС")

Член 10

(1) Премијата за осигурување може да се намали, согласно тарифата на премии за осигурување од автомобилска одговорност, доколку по полисата на осигуреникот, не е пријавена штета за надомест.

(2) Премијата за осигурување може да се зголеми, согласно тарифата на премии за осигурување од автомобилска одговорност, доколку од полисата на осигуреникот, е пријавена штета од корисникот на осигурување.

(3) Во случај кога договарамот на осигурувањето презентира доказ дека не бил виновен за причинување на штетата за периодот кога му бил пресметан малус (врз основа на пријавена штета), истиот има право на поврат на премија еднаков на разликата меѓу премијата без малус и со малус.

X. ПЛАКАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 11

(1) Договарамот на осигурување премијата ја плаќа при преземање на полисата, ако поинаку не е договорено.

(2) Договорачот на осигурување премијата ја плаќа на свој ризик и трошок.

(3) Ако премијата е платена по пошта или во банка-депонент како ден на плаќање се смета денот кога премијата правилно е уплатена, а за плаќањето преку интернет со платежна картичка, се смета денот кога договорачот добил електронска порака дека трансакцијата успешно е извршена.

XI. ВРАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА

Член 12 Автоодговорност

Во случај на уништување или одјавување на возилото, осигурувачот е во обврска, да врати дел од премијата за осигурување од автомобилска одговорност, за преостанатото време на траење на осигурувањето (про-рата) сметано од денот на приемот на барањето за откажување на договорот, доколку до тогаш не се остварил осигурен случај.

Член 13 Зелена карта

Во случај на уништување на возилото, осигурувачот е во обврска, да врати дел од премијата за осигурување од автомобилска одговорност зелена карта, за преостанатото време на траење на осигурувањето (про-рата) сметано од денот на приемот на барањето за откажување на договорот, доколку до тогаш не се остварил осигурен случај и се вратат двата примерока од зелената карта.

XII. ПИСМЕНА ФОРМА

Член 14

(1) Договорот за осигурување е полноважен само ако е склучен во писмена форма.

(2) Договорот за осигурување склучен во електронски облик преку интернет на веб страната на осигурувачот, со плаќање на премијата со платежна картичка преку интернет, е договор склучен во писмена форма во смисла на првиот став од овој член.

(3) Сите известувања и изјави што се даваат по одредбите на договорот за осигурување мора да бидат дадени во писмена форма.

XII/1 ОБВРСКА ЗА ЧУВАЊЕ НА ДОВЕРЛИВИ ПОДАТОЦИ

Член 14-а

(1) Сите податоци за договорачот и осигуреникот, за содржината на договорот за осигурување, како и за трети лица, со кои осигурувачот ќе се стекне во врска со договорот за осигурување, осигурувачот има обврска да ги чува како доверливи податоци, согласно со Законот за супервизија на осигурување и Законот за заштита на личните податоци.

(2) Обврската за чување на доверливи податоци нема да се применува во следниве случаи:

1) ако податоците се потребни за утврдување на факти во кривични постапки или друга судска постапка и ако од надлежниот суд е добиено писмено барање за доставување на податоци;

2) во случаи предвидени со Законот за спречување перење на пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам;

3) ако податоците се потребни за одредување на правните односи меѓу друштвото за осигурување и негов осигуреник и/или друг корисник на осигурувањето при спроведување на законски постапки;

4) ако податоците се потребни заради извршување на присилни постапки над недвижен имот на осигуреник или друг корисник на осигурувањето, и ако од надлежниот суд е добиено писмено барање за доставување на податоци;

5) ако податоците се побарани од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување или друг надлежен орган за супервизија, а заради спроведување на супервизија во рамките на утврдените одговорности;

6) ако податоците се побарани од страна на даночен орган, а во врска со водење на постапки во негова надлежност.

(3) За давање на податоците осигурувачот постапува исклучиво по писмено барање поднесено од барателот на информацијата

(4) Осигурувачот е должен да дава податоци на барање на осигуреникот (договарачот, корисникот) за неговите сопствени податоци кои се чуваат во регистрите на осигурувачот, како и да корегира податоци во регистрациите иницирани од осигуреникот.

XIII. НАДЛЕЖНОСТ ВО СЛУЧАЈ НА СПОР

Член 15

(1) Во случај на спор помеѓу договарачот на осигурувањето, односно осигуреникот и осигурувачот надлежен е стварно надлежниот суд според местото на склучување на договорот за осигурување.

(2) Во случај на спор помеѓу оштетениот или корисникот и осигурувачот, покрај Основниот суд Скопје II Скопје, како стварно надлежен суд за подрачјето каде е седиштето на осигурувачот, надлежен е и судот на чие подрачје е извршено штетното дејствие или судот на чие подрачје настапила штетната последица.

(3) Ако штетата настапила поради смрт или тешки телесни повреди, покрај судот од претходниот став на овој член, надлежен е и судот на чие подрачје тужителот има живеалиште, односно престојувалиште.

XIV. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 16 Право на жалба

Осигуреникот, или корисникот доколку е физичко лице, има право да поднесе жалба во однос на осигурувачот, осигурителното брокерско друштво, друштвото за застапување во осигурувањето и застапникот во осигурувањето, до Агенцијата за супервизија на осигурување како надлежен орган на супервизија на друштвата за осигурување, согласно со Законот за супервизија на осигурувањето.

Член 17 Примена на законски прописи

(1) Овие Услови за осигурување од автомобилска одговорност се донесени во согласност со Законот за задолжително осигурување во сообраќајот на Република Македонија.

(2) За сите права и обврски на договорните страни, како и на трети лица што произлегуваат од договорот за осигурување, кои не се регулирани со конкретниот договор и овие услови, се применуваат одредбите од Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и Законот за облигационите односи.

Овие Услови за осигурување од автомобилска одговорност се донесени од Одборот на директори на Акционерското друштво за осигурување Еуролинк - Скопје на 29-та редовна седница одржана на 21.12.2006 година со одлука бр. 0202-6601/6 со примена од 21.12.2006 година, и измените и дополнувањата донесени на 99-та редовна седница одржана на 28.02.2014 година со Одлука бр. 0202-1077/9 со примена од 28.02. 2014 година; и измените и дополнувањата донесени од Управниот одбор на Акционерското друштво за осигурување Еуролинк Скопје на 50-тата редовна седница одржана на ден 16.01.2018 година со одлука број 0202-718/3 со примена од истиот ден .